

Politika

Turcijas premjerministrs ir valdības galva. Izpildvaru īsteno valdība. Likumdošanas vara pieder gan valdībai, gan Turcijas vienpalātas parlamentam (*Grand National Assembly of Turkey*). Tiesu vara ir neatkarīga no izpildvaras un likumdevēja varas.

Turcijas pašreizējā konstitūcija tika pieņemta 1982. gada 7. novembrī, beidzoties militārās varas periodam. Turcijas konstitūcija ir pamats visas valsts tiesību sistēmai, Turcijas centralizētajai un unitārajai valsts iekārtai un nosaka valsts pārvaldes pamatprincipus.

Izpildvara

Turcijā prezidents ir valsts galva, kurš pārstāv valsti starptautiski un vairāk pilda reprezentatīvo funkciju. Prezidentu ievēl uz pieciem gadiem. Prezidentam nav jābūt Parlamenta loceklim. Izpildvaru īsteno premjerministrs (*Başbakan*) un Ministru padome (*Bakanlar Kurulu*). Arī ministriem nav obligāts nosacījums būt Parlamenta pārstāvjiem. Parlaments balso par premjerministru un viņa izveidoto kabinetu. Premjerministrs parasti ir no lielākās parlamentā pārstāvētās partijas.

Likumdošanas vara

Likumdošanas vara pieder Turcijas vienpalātas parlamentam. Deputātu skaits ir 550, kas pārstāv 81 valsts provinci. Parlamenta deputātus ievēl uz četriem gadiem vispārējās, proporcionālās vēlēšanās no partiju sarakstiem. Lai partija iekļūtu parlamentā, tai vēlēšanās jāiegūst vismaz 10% balsu. Vispārējās vēlēšanās var piedalīties arī atsevišķi kandidāti, bet arī viņiem ir jāpārvar 10% barjera. Neformāla politiskā ietekme ir arī Turcijas militārpersonām. Turcijā pastāv daudzpartiju sistēma ar vairākām spēcīgām partijām.

Tiesu vara

Tiesu vara ir neatkarīga no likumdevējvaras un izpildvaras. Likumu un valdības rīkojumu atbilstību konstitūcijai izvērtē Konstitucionālā tiesa. Tiesu vara pieder Satversmes tiesai, Augstākai Apelācijas tiesai, Valsts padomei, Augstākai militārajai apelācijas tiesai, Augstākai militārajai administratīvajai tiesai. Augstākā administratīvo tiesību iestāde ir Valsts padome, bet augstākā tiesu iestāde ir Augstākā apelācijas tiesa.

Kopš 1933. gada tiesības vēlēties ir abu dzimumu Turcijas pilsoņiem, kas sasnieguši 18 gadu vecumu. Turcijā reģistrētas 50 politiskās partijas, kas pārstāv gan galēji kreisos, gan labējos uzskatus. Konstitucionālā tiesa var atņemt partijai finansējumu vai aizliegt tās darbību, ja tās uzskati neatbilst demokrātiskajiem pamatprincipiem.